

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0821U100014

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 05-01-2021

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Федяй Ірина Олександрівна

2. Fedyay Iryna Oleksandrivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Шифр наукової спеціальності:** 091

**Назва наукової спеціальності:** Біологія. Біологія

**Галузь / галузі знань:**

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 21-12-2020

**Спеціальність за освітою:** Біологія

**Місце роботи здобувача:** Харківська державна академія фізичної культури

**Код за ЄДРПОУ:** 02928261

**Місцезнаходження:** вул. Клочківська, буд. 99, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61058, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **III. Відомості про дисертацію**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** ДФ 64.053.014

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

**Код за ЄДРПОУ:** 02125585

**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було**

**виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

**Код за ЄДРПОУ:** 02125585

**Місцезнаходження:** вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 34.33.19, 34.35.25

**Тема дисертації:**

1. Таксономія, екологія та біономія наземних напівтвердокрилих (Hemiptera, Heteroptera) урбоценозів мегаполісу

2. Taxonomy, ecology and bionomy of terrestrial hemipterans (Hemiptera, Heteroptera) of metropolis urban coenoses

**Реферат:**

1. Робота присвячена вивченню однієї з домінантних та своєрідних складових ентомофауни України, представникам підряду напівтвердокрилі (Heteroptera) в межах урбоценозів мегаполісу. За останні 30 років відомості щодо видового складу та екологічних особливостей багатьох видів клопів у природних екосистемах вкрай фрагментарні. Трансформовані екосистеми міст залишаються взагалі не вивченими, що зумовило актуальність проведення даного дослідження. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше

встановлено видовий склад підряду Heteroptera м. Харкова – 180 видів напівтвердокрилих із 120 родів і 17 родин, з яких вперше для материкової України вказано *Xylocoris (Proxylocoris) galactinus* (Fieber, 1836) (Anthocoridae); для Лісостепу – *Catoplatus nigriceps* Horváth, 1905 (Tingidae), *Stenodema (Stenodema) holsata* (Fabricius, 1787) (Miridae); для Лівобережної України – *Carpocoris (Carpocoris) purpureipennis* (De Geer, 1773) (Pentatomidae) та *Trigonotylus ruficornis* (Geoffroy, 1785) (Miridae). Чотири види родини Lygaeidae – *Nysius ericae* (Schilling, 1829), *Perithrechus geniculatus* (Hahn, 1832), *Perithrechus gracilicornis* Puton, 1877, *Taphropeltus contractus* (Herrich-Schäffer, 1835) та п'ять видів родини Miridae – *Amblytulus nasutus* (Kirschbaum, 1856), *Deraeocoris lutescens* (Schilling, 1837), *Globiceps (Kelidocoris) flavomaculatus* (Fabricius, 1794), *Notostira elongata* (Geoffroy, 1785) та *Pilophorus perplexus* Douglas et Scott, 1875 виявилися новими для Харківської області. Вперше проаналізовано якісно-кількісну характеристику родин напівтвердокрилих в залежності від особливостей урбоценозу. Вперше для мегаполісів вивчено екологічну структуру та проведено зоогеографічний аналіз гетероптерофауни. Уточнено життєві цикли фонових видів клопів в умовах м. Харкова. Проведено детальний аналіз просторового (ярусного) розподілу Heteroptera м. Харкова. Вперше проведена оцінка біоіндикаційних можливостей напівтвердокрилих на території міста.

2. Thesis paper is devoted to the study of one of the dominant and peculiar components of the entomofauna of Ukraine, representatives of the suborder of hemipterans (Heteroptera) within the urban coenoses of the metropolis. Over the last 30 years, information on the species composition and ecological characteristics of many species of true bugs in natural ecosystems is extremely fragmentary. Transformed urban ecosystems remain unexplored, which led to the relevance of this study. The scientific novelty of the work is that for the first time the species composition of the order Heteroptera of Kharkiv was established – 180 species of hemipterans of 120 genera and 17 families, of which *Xylocoris (Proxylocoris) galactinus* (Fieber, 1836) (Anthocoridae) was indicated for the first time for mainland Ukraine; for the Forest-Steppe – *Catoplatus nigriceps* Horváth, 1905 (Tingidae), *Stenodema (Stenodema) holsata* (Fabricius, 1787) (Miridae); for the Left Bank of Ukraine – *Carpocoris (Carpocoris) purpureipennis* (De Geer, 1773) (Pentatomidae) and *Trigonotylus ruficornis* (Geoffroy, 1785) (Miridae). Four species of the family Lygaeidae – *Nysius ericae* (Schilling, 1829), *Perithrechus geniculatus* (Hahn, 1832), *Perithrechus gracilicornis* Puton, 1877, *Taphropeltus contractus* (Herrich-Schäffer, 1835) and five species of the family Miridae – *Amblytulus nasutus* (Kirschbaum, 1856), *Deraeocoris lutescens* (Schilling, 1837), *Globiceps (Kelidocoris) flavomaculatus* (Fabricius, 1794), *Notostira elongata* (Geoffroy, 1785) and *Pilophorus perplexus* Douglas et Scott, 1875 were new to the Kharkiv region. For the first time, the qualitative and quantitative characteristics of hemipterans families depending on the peculiarities of the urbocenosis were analyzed. For the first time for megapolises the ecological structure was studied and the zoogeographical analysis of heteropterofauna was carried out. The life cycles of background species of true bugs in the conditions of Kharkiv have been specified. A detailed analysis of the spatial (tier) distribution of Heteroptera in Kharkiv was performed. For the first time, the bioindication capabilities of hemipterans in the city were assessed.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Маркіна Тетяна Юріївна
2. Markina Tetyana Yuriyivna

**Кваліфікація:** 03.00.16

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сухомлін Катерина Борисівна
2. Sukhomlin Kateryna Borysivna

**Кваліфікація:** 03.00.24

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мартинов Олександр Володимирович

2. Martynov Oleksandr Volodymyrovich

**Кваліфікація:** 03.00.24

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чаплигіна Анжела Борисівна

2. Chaplygina Angela Borysivna

**Кваліфікація:** 03.00.16

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бачинська Яна Олександрівна

2. Batschynska Yana Oleksandrivna

**Кваліфікація:** 16.00.10

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Харченко Людмила Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Харченко Людмила Павлівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.